SIPALIWINI II

Reinoud Norde

MANNA

De rijst raakt op.
Onze omzwervingen op de grote savanne maken hongerig en dorstig. Met zoveel heldere kreekjes is het lessen van de dorst eenvoudig. Het stillen van de honger kost wat meer moeite. Natuurlijk zijn er plaatselijke delicatessen te bemachtigen. Een gebonden schildpadsoepje, een zacht gekookt kaaimaneitje, gebakken gordeldier, dat zit er wel aan. En vis, altijd verse vis.
Maar nu raakt de rijst op. Frederik, onze kok, kijkt zorgelijk.
Na radiocontact met Paramaribo wordt besloten om west van de Vier Gebroeders voedsel en andere voorraden te droppen. Vanuit een deurloze DC 3 op landingssnelheid zal een en ander worden afgeworpen.

Verpakt in jute zakken komt het wonder uit de lucht vallen. Een deel verdwijnt plonzend in een Maurisie zwamp, de rest stuitert over de stenige savanne grond. Voor ons is het pakjesavond, compleet met surprises. Een zak verse lemmetjes wordt met gejuich begroet, maar een pakket met een mix van bruine bonen, waspoeder en geweervet is een tegenvaller. Zelfs geen gedicht.

BROER KONIJN

Fluitend verlaat ik het Vier Gebroeders kamp. Een frisse morgen, nevelig, geurig. Met mijn opschrijfboekje in de hand, gespitst op nieuwe grassen, sta ik stil bij een - dacht ik - onbekende *Axonopus* als plotseling een tak met strop voor mijn gezicht langs zwiept. Bijna ben ik in de val gelopen die we voor de wilde savannehonden hebben opgesteld. Zou wel een bijzondere vangst geweest zijn.
Nachtelijk gerommel bij onze afvalkuil had ons de laatste weken gewekt uit onze hangmatsluimer. We gingen kijken, zakpit mee, en zagen in een flits een ‘vos op hoge poten’. Dat moest nader bekeken worden. Onze jongens wisten wel hoe. Drie broer-konijn-vallen werden op scherp gesteld en binnen het uur hadden we al twee savannehonden in de strop hangen.
Foto!

TRIODORP

Vannacht heb ik gedroomd dat wij met pijlen beschoten zullen worden. Zegt Leo. Desondanks gaat hij wel mee op onze zoektocht naar een indianendorp dat wij noordoostelijk vermoeden. Joop, Frans, John, Leo en ik gaan welgemoed op weg, op visite hopen we.

Na een urenlange tocht vinden we bij een bosrandkreek een jachtkampje en daarbij blotevoetafdrukken. Van daaruit schijnt een spoor, een lijntje, een paadje met afgekloven apebotjes ons in de richting van een nederzetting te leiden.

Toch nog onverwacht staan wij aan de rand van een indianendorp. Het lijkt verlaten, volstrekt stil. Tot ik in de verte iemand op een fluit hoor spelen, kalm, helder. Dan een roep en van alle kanten komen de bewoners op ons af.

Leo's droom?

In tegendeel. We worden nieuwsgierig maar ook zeer gastvrij ontvangen. Onze bleke huid is leuk om in te knijpen en een zaklantaarn mooi om uit te proberen.

Nieuwsgierige buurvrouwen

Dit is het begin van een weekje 'bed and breakfast' aan de Paroe. In het dorp wonen ook een paar missiepaters (van Duitse herkomst) en enkele Braziliaanse zusters die de onverwachte visite zeer op prijs stellen.

De verentooien en beschilderde gezichten van de Trio-indianen zijn voortdurend om ons heen. Wij worden bekeken als vreemde vogels. Hoe zien ze ons? Zelf verwijderen zij al hun gezichtshaar om daarna veelbetekenende face paintings aan te brengen. Dat is, zeggen ze, om te laten zien dat zij mensen zijn, beschaafd, en geen gezichtsbehaarde apen. Juist in die tijd draag ik schouderlang haar en een uitbundige baard….

Trio Boy

John Tawjoeran kan via zijn Caraibentaal redelijk communiceren met de dorpsbewoners. Zo weten we dat er een feest op komst is. Dus dat wordt kassiri brouwen. Lekker, weet ik niet. Je wordt er wel lekker dromerig van.
Zo ontmoet ik 'Eénbeen', die als jongen tijdens een jachtpartij gebeten is door een makka. Nu gaat hij om te jagen trots hinkend met pijl en boog alleen het bos in.
Zo gaan we ook de savanne op om Trio Plantennamen te noteren. Hun kennis van zelfs grassen is verbluffend.

Vissen met pijl en boog is niet eenvoudig. De Trio boys hebben mij uitgedaagd om het ook eens te proberen. Als een reiger sta ik op een steen in de traag stromende rivier. Er nadert een slome grote vis. Kan niet missen. Ziff, mis. Lachen aan de oever. Even had die grote, roodharige man geen rekening gehouden met de brekingindex water-lucht.Ok, maar ik ben beter met volleyballen op het dorpsplein.

John Tawjoeram interviewt Trio vrouw.

Waar dient dat voor?, vraag ik in gebarentaal aan twee vrouwen die palmvruchten uitpersen.

Voor in je haar wijzen ze. Mooi en het houdt muskieten op een afstand. Of ik het wil proberen en zonder af te wachten krijg ik een forse lik in mijn snor. Dat het insecten afschrikt ruik ik een week later nog.

Het zijdelingse lachje van de dames had ik gemist.

KANTANI

Een pater, vijf Trio's en ons clubje gaan de Kantani beklimmen. We hadden die kale granietknobbel al van verre gezien, hoog oprijzend boven de savannevlakte.

Voor de Trio indianen is dit 'tricky'. Twee van hen gaan samen met ons naar boven, de rest gaat niet mee. Op de top leven (de geesten van) Wespenmensen en die zullen ons vast en zeker naar beneden gooien. Zeggen ze.

Ik besluit om op blote voeten de steile helling te beklimmen. Dat geeft wel houvast, maar noopt ook tot snelheid op het hete graniet. Op de top weet ik, dat ik in de voetsporen treed van Generaal Rondon en Baas Lodewijk Schmidt die hier al eerder waren. Voor de Trio's blijft het een wespennest.

Het uitzicht vanaf de top is onvergetelijk Eindeloos oerwoud voor ons, de Paroesavanne tot aan de horizon achter ons, de blauwe grensbergen, de roep van de Bellbird…. Hier hoef je niet te slapen om te dromen.

PAREL

Ons werk zit er op. Over twee weken gaan we terug. De savanne blijft.
Akonfoedoe heeft een afscheidsgeschenk voor mij op het oog. Dicht bij ons basiskamp heeft hij een mooi exemplaar van de Parelhout boom gevonden. Van boom naar stam, naar plank, naar peddelvorm, naar handgesneden en beschilderde parel, alle stadia zie ik zonder nog te weten dat het voor mij bedoeld is. Ook zonder me te realiseren dat het symbool 'vriendschap' ingesneden is. Een prachtkado.
Veertig jaar later is die parel nog steeds een pronkstuk bij ons thuis in Deventer. Suriname aan de IJssel.